

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมาย สาเหตุและลักษณะของพฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมาย สาเหตุและลักษณะของพฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศ

รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

### ความหมายและลักษณะของพฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศ

ความหมายของการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึงการกระทำหรือการพูดเกี่ยวกับเรื่องเพศที่ลามกอนาจาร หรือการแสดงออกทางเพศต่อบุคคลนั้นไม่ยินยอม

### สาเหตุของการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

#### ๑) สถานภาพความสัมพันธ์ของบุคคล แบ่งออกเป็น ๒ กรณี

๑.๑ คนคุ้นเคยหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์รู้จักใกล้ชิด คู่คุ้นเคยจนไว้วางใจกันเป็นอย่างดี ซึ่งความใกล้ชิดนี้อาจเป็นบ่อเกิดที่ทำให้เกิดการอยากถูกเนื้อต้องตัว หรือใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมซึ่งเป็นช่องทางในการล่วงละเมิดทางเพศได้ง่ายขึ้น

๑.๒ คนแปลกหน้า คือบุคคลที่ไม่คุ้นเคยหรือรู้จักมาก่อน โดยบุคคลส่วนใหญ่ที่พบเห็นอาจจะขาดสติ ยั้งคิด หรือมีอารมณ์ทางเพศสูง หรือบางรายอาจมีความแค้นเคืองทางเพศ จึงเป็นสาเหตุให้เกิดการแสดงพฤติกรรมที่เป็นการล่วงละเมิดทางเพศออกมาในช่วงเวลาที่มีโอกาส

๒) สถานที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม เช่นเป็นแหล่งเสื่อมโทรม ชุมชนแออัด หรือระยะทางระหว่างบ้านกับชุมชน โรงเรียน สถานที่ทำงาน อยู่ในที่เปลี่ยว ห่างไกลจากผู้คน นับว่ามีความเสี่ยงในการเดินทางไปและกลับ ซึ่งอาจเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้

#### ๓) สภาพการทำงาน

๓.๑ การทำงานในที่ทำงาน โรงงาน หรือรับใช้ในบ้าน อาจถูกกระทำโดยนายจ้าง สมาชิกครอบครัว นายจ้าง หรือผู้ร่วมงาน ซึ่งไม่สามารถป้องกันตนเองหรือกล้าโต้แย้ง ขัดขืนได้

๓.๒ การถูกหลอกลวงมาจากต่างจังหวัดให้มาทำงาน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่ทำงานโดยไม่รู้จักใคร และไม่รู้ว่าจะไปที่ไหน เมื่อเกิดปัญหาต่างๆขึ้นจึงไม่กล้าหนี จึงต้องทนต่อการกระทำที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ หรือทำร้ายร่างกายและจิตใจอีกหลายรูปแบบ

๔) การถูกกระตุ้นจากสื่อต่างๆ เป็นสื่อลามก อนาจาร คลิปวิดีโอโป๊ มีอิทธิพลต่อผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ อาจทำให้เกิดการเลียนแบบหรือเกิดอารมณ์ทางเพศ เป็นสาเหตุให้เกิดการล่วงละเมิดทางเพศ

๕) การแต่งกายที่ไม่มีมิติขิด ในที่สาธารณะ การแสดงท่าที กริยาที่ไม่เหมาะสมที่เป็นการยั่วยุหรือเชิดชวน เช่น การก้มจนเห็นของสงวน การนั่ง การยืน การเดิน หรือการพูดในลักษณะเชิดชวน หรือทำท่าย รวมถึงการเที่ยวในสถานเริงรมย์ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือเสพสารเสพติด อาจทำให้เกิดการไม่ระมัดระวังตนเอง เกิดการล่วงละเมิดทางเพศได้

๖) ผู้เยาว์ ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา ผู้เยาว์หรือผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา มีอายุน้อยและไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ จึงถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย

๗) สถานการณ์คับขัน หรือสถานการณ์ไม่คาดคิด เช่นการถูกรุกขโมย ลูบลำบนรถโดยสาร การพบเห็นการอวดอวยวะเพศ การถูกถ่ายคลิปด้วยโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

ลักษณะของพฤติกรรมถูกล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. การล่วงละเมิดทางเพศด้วยวาจา หมายถึง การกระทำอนาจารต่อบุคคลอื่นด้วยคำพูด เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของตนเองเรื่องเพศ เช่น การวิพากษ์วิจารณ์ เกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาของผู้อื่น ตามใจตามตื้อ การเล่าเรื่องลามก การใช้คำพูดเพื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ
2. การล่วงละเมิดทางเพศด้วยการกระทำที่ไม่ได้ถูกเนื้อต้องตัว หมายถึง การกระทำอนาจารต่อบุคคลอื่นด้วยการกระทำต่าง ๆ อาจจะใช้สายตา การอวดอวยวะเพศ ตลอดจนถึงใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจในเรื่องเพศของตนเอง เช่น การจ้องมองของสงวน การแอบดู การแอบติดกล้องวงจรปิด การแอบถ่ายคลิป การเผยแพร่สื่อลามก
3. การล่วงละเมิดทางเพศที่เป็นการกระทำอย่างชัดเจน หมายถึง การกระทำอนาจารด้วยการกระทำอย่างชัดเจนโดยการถูกเนื้อต้องตัวร่างกายบุคคลอื่นที่ไม่ยินยอมพร้อมใจเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของตนเองในเรื่องเพศ ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่รุนแรง เช่น การแตะเนื้อต้องตัวโดยที่บุคคลอื่นไม่พึงประสงค์ การเสียดสีร่างกาย การกระทำอนาจาร กอด จับ ลูบ คลำ การขอมิเพศสัมพันธ์ การถูกบังคับให้มิเพศสัมพันธ์ การข่มขืน

ที่มา: สมหมาย แต่งสกุล และคณะ,หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑, พิมพ์ครั้งที่ ๑, กรุงเทพมหานคร,โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด, หน้า ๖๗-๖๘